

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 14 (2878) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Keitel német vezértábornagy holnap Budapestre érkezik

Megkezdődött a harc Singapore bevételéért

Döntő harc indult Johore Bahru táján. Batang félsziget utolsó ellenállási vonalát is bevették a japánok. — Ma dönt a riói értekezlet a tengelyhatalmakkal való szakítás ügyében

Wawel tábornok benyújtotta lemondását

A MTI jelenti: Keitel Vilmos, német vezértábornagy a m. kir. honvédelmi miniszter egy év előtti látogatásának viszenzására január 20-án több napi tartózkodásra Budapestre érkezik.

A Budapesti Értesítő jelenti: Keitel vezértábornagy 1882 szeptember 22-én született. Apja földbirtokos volt. 1901 márciusában zászlósként lépett a 46. tüzérezredbe. Az első világháború alatt különféle beosztásokban vezérkari tisztként alkalmazták. A német hadsereg mostani sok vezető katonájának pályafutásához hasonlóan igazán emelkedése 1935 márciusában kezdődött, amikor a katonai egyenjogúságot kiiktarták. 1935 októberében kinevezték a hadügyminiszteriumban a hadsereghivatal főnökévé. E tisztségében január 1-én el tábornaggá, 1937 augusztus 1-én tüzérségi tábornokká lépett elő. Már néhány hónappal később, amikor a Führer átvette a hadsereg főparancsnokságát, 1938 február 4-én a hadse-

reg újjászervezett főparancsnokságának főnöke lett és közvetlenül a Führer parancsnoksága alá került. 1938 november 1-én vezérezzredes lett. Míni a véderő főparancsnokságának főnöke első katonai tanácsadóként elkísérte a Führert az oszmári bevonulásra, a Szudeta földre és Prágába is a védnökség felállításakor. A lengyel, norvég és a nyugati győztes hadjárat után 1940 júniusában a Führer megbízásából a Compiégnei erdőben a fegyverszüneti tárgyalást vezette. A hadvezetésben szerzett érdemeiért a lengyel hadjárat után a vaskereszt lovagkeresztjét és a nyugati hadjárat után 1940 július 19-én a birodalmi gyűlésen mondott beszédében Hitlerrel a vezértábornagyi kinevezést kapta. Az új nagyobb keleti hadjárat ismét helyén találta. Most arra szemelték ki, hogy megoldja azokat a feladatokat, amelyek a háború 1941 december 4-én bekövetkezett kiterjedése óta a 3 szövetséges nagyhatalom együttműködéséből teremnek.

ben a japán gépesített hadoszlopok Johore síkságain egyre jobban közelednek Singapore felé, a Batang félszigeten folyó harcok befejeződéséhez közelednek, mert a japánok a félsziget legészelső pontján az utolsó ellenállási vonalakat is bevették. (MTI)

Tokióból jelenti: (Stefani) A Malaji félszigetről érkezett hírek szerint Singapore légbombázása január 18-án hajnalban minden eddiginél hevesebb volt. A japán gépek 2 óra hosszat tar-

tózkodtak a sziget felett és bombázták a löszraktárt, a repülőtereket és a kormányzó palotáját. Az angol vadászgépek igyekeztek megakadályozni a bombázást, de mintegy 30 gép elveszett közülük. A vadászgépek megmaradt része elhagyta a repülőtereket. Ezek közül is az egyik már majdnem teljesen elpusztult és Palembang sumatrai régi kikötőbe menekült. Singaporeban jelenleg nincs többé brit harci repülőgép. (MTI)

Burma miniszterelnökét letartóztatták Londonban

Amsterdamból jelenti (NTI.) Az angol hírszolgálat soronkívül jelentette, hogy Saw-ot, Burma miniszterelnökét a brit hatóságok letartóztatták. (MTI)

A letartóztatás célja, — mint a Mai Nap értesül — az hogy megakadályozzák Saw visszatérését Burmába. A burmai miniszterelnök ismételtén azért járt Londonban, hogy országa részére dominiumi alkotmányt szerezzen de fáradozása nem járt sikerrel. Az angol külügyminisztérium jelentése szerint Saw a keletázsiai háború kitérőse óta kapcsolatot tartott fenn a hivatalos japán tényezőkkel. Még nem ismeretes, vajon hazaárulás miatt is perbefogják-e? Londoni tárgyalásainak meggyűlés után Amerikán át indult vissza hazájába. Newyorki nyilatkozatában kijelen-

tette, hogy honfitársai nagy reményei nem teljesedtek, mégis keserűség érzése nélkül hagyta el Angliát. Ha Anglia arra az álláspontra helyezkedik, hogy Burma nem védelmezheti meg magát japán támadás ellen, akkor azt szeretné, ha engedélyt kapna honvédelmi kiegészítésére, ezzel még a dominiumi alkotmány előtt bebizonyíthatná, hogy meg tudja védeni magát. Burma továbbra is bízik abban, hogy meg fogja kapni a dominiumi alkotmányt.

Mint ismeretes a miniszterelnök azután a Csendes-óceánon keresztül igyekezett hazája felé, de utazását a Hawaii-szigetek elleni támadások megakadályozták. Erre az Egyesült Államokon keresztül visszatért Londonba és ott tartóztatták le.

Singapore birtokáért megindult a döntő ütközet

Tokióból jelenti: (NTI) A malaji harcokról érkezett jelentések szerint 3 japán hadseregoszlop igyekezik elérni Malaja déli csúcát, ahol hadműveleteket hajt végre a mintegy 20.000 főnyi hátramaradt harcosok bekerítésére. Előreláthatólag Johore Bahru táján döntő harcra kerül sor, mert az ellenség mindent elkövet, hogy ezt az utolsó védvonalat, amely Singaporeval szemben van, tartsa, vagy legalább is a még ott maradt csapatokat a sziget erődjébe mentse át. Ezzel megkezdődött a harc Malaja végleges elfoglalásáért és Singapore bevételéért. (MTI)

Tokióból jelenti: (Stefani) A Nisi Nisi saigoni jelentése szerint Sir Archibald Wavel, a csendes-óceán délnyugati részén működő szövetséges erők főparancsnoka, aki Singaporeból Batavia felé utazott, a szövetséges hadsereg kétségbeesztő helyzete miatt benyújtotta lemondását. Híre jár, hogy Sir Robert Pophom már el is indult Angliából, hogy átvigye a távolkeleti szövetséges csapatok főparancsnokságát. Churchill ígéretet tett neki, hogy biztositani fogja „az ember- és lőszeranyag állandó özellését a Távolkelet felé”. (MTI)

40 kilométerre Singaporetől...

Tokióból jelenti: (OFI) A malaji harcokról érkező jelentések szerint a japán csapatok — mint a Domei Iroda jelenti — már csak 40 kilométerre vannak Singaporetől. A legutóbb érke-

zett értesülések szerint a japánok folytatják előnyomulásukat a Malaji-félsziget nyugati partján. Elfoglalták Patian Bezar, Johore Bahrutól nyugatra. Tokióból jelenti: (Stefani) Miköz-

Zürichből jelenti: A thaiföldi sajtó rendkívül éles hangon támadja Nagybritanniát a Thaiföld ellen intézett brit légitámadások miatt, amelyek a polgári lakosság körében nagy pusztítást okoztak. Többi között templomot, iskolát és kórházat rongáltak meg. Emiatt bangkoki diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a japánbarát sajtóban a Nagybritannia elleni hadüzenetre készítik elő a thaiföldi közvéleményt.

Zürichből jelenti, hogy a thaiföldi parlament jóváhagyta a kormány előter-

jesztését, hogy a burmai határ mentén nagyszabású építkezésbe fogjanak, amelynek elsősorban stratégiai fontossága lesz. A szükséges anyagiakat a parlament megtagadta.

Váratlanul Madridba utazott a lisszaboni spanyol nagykövet

Zürichi jelentés szerint — mint a Mai Nap értesül — Franco Nicolas, lisszaboni spanyol követ, a spanyol államfő fivére, a portugál fővárosból hír-

telep Madridba utazott. Spanyol politikai körökben úgy tudják, hogy a portugál kormány külpolitikai állásfoglalásáról fog Madridban beszámolni.

Madridból jelentik: Spanyolországban — mint a Mai Nap írja — mind nagyobb hullámokat ölt a felháborodás a Santa Isabell kikötőben történt angol kalóztámadás miatt Madrid egyik legtekintélyesebb napilapja, az ABC „Legyen vége” című vezércikkében

Churchill még sem alakítja át kormányát

Stockholmból jelentik. Mint a Mai Nap írja, a svéd sajtó londoni tudósításából kitűnik, hogy Churchill a Londonban általánosan kialakult vélemény ellenére sem fogja átalakítani kormányát. Eddig az volt a felfogás, hogy Beaverbrook hosszabb ideig marad Washingtonban, mint a szövetséges ellátási tanács angol képviselője — az angol beszerzési minisztérium vezetésével pedig a kormány egyik tagját bízzák meg. Ezeknek a változásoknak most már kevés a valószínűsége. Ennek ellenére — a Svenska Dagbladet

Apolló filmszínházban

Szerdán indul

Walt Disney egész estét betöltő szinpopmá filmje

PINOKKIO (Egy megelevenedett fabáb csodálatos története)

Az utolsó 5 év legnagyobb filmsikere. Elmény mindazoknak, kik fiatalok vagy a szívükben azok maradtak. Kedden utoljára:

BOB HERCEG

azt írja, hogy a támadás minden spanyolt szent haraggal töltött el.

Belvárosi mozdó

Csak 20-ig keddig:

Rád bízom a feleségem

Páger, Vaszary vigjáték.

Kedden utoljára a legszebb magyar film!

ÉLETRE ITÉLTEK...

Szerdától: Az olasz filmgyártás nagy alkotása!

MADRIDI KÉM

CASINO

volna. A svéd tudósító szerint az angol közvéleményben a maláji rossz katonai előkészítés miatt olyan nagy az elkeseredés, hogy 2 napos al-óházi vitával lehet számolni.

ezt a tényt, hogy Ciano külügyminiszter Mezőhegyesen Horthy kormányzó vendége volt. A Popolo di Roma budapesti tudósítója hangoztatja, hogy Magyarország kormányzójának, a magyar hazafiai erének legfőbb megtestesítőjének és Ciano külügyminiszternek találkozására még szorosabbra fűzte Olaszország és Magyarország kapcsolatát.

A Corriere della Sera „Magas és döntő célok” című vezércikkében foglalkozik Ciano budapesti látogatásával és ezeket írja:

— Senki se higgye, hogy Ciano külügyminiszter és Bárdossy miniszterelnök találkozája csupán helyi jellegű volt. A találkozó elhangzott pohárköszöntő megmutatták, hogy ennek az eseménynek európai, sőt világjelentősége van. A két pohárköszöntő nemcsak hangja mindennél jobban mutatja, hogy a két nemzet állásfoglalásának milyen magas erkölcsi jelentősége van.

Nedics tábornok átvette az összes szerb fegyveres erők főparancsnokságát

Belgrádból jelentik: (B. T.) Nedics tábornok, miniszterelnök ma bocsátotta ki második számú rendeletét, amelyben közli, hogy az összes fegyveres szerb erők parancsnokságát átvette. Nyomatékosan kijelenti, hogy mostantól kezdve az alakulatok neki engedelmesskednek. Azután így folytatja:

— Minden eszelekedésben kizárólag a nemzet érdekét tartom szem előtt és annak jól felfogott érdekében fogok cselekedni. A legszigorúbban járok el minden rendbontással, rombolással vagy ellenállással szemben. Figyelmeztetek minden jó szerbet, szívtelje meg szavaimat és legyen bizalommal irántam, mert feladatomban a legmegfelelőbb módon láthatom el így.

Rendeletét a tábornok azzal fejezte be: gondoskodik arról, hogy a megfizetett cinkosok a törvényes hatalommal szemben ne kerülhessenek nyeregbe, hanem elvegyék méltó büntetésüket. (MTI)

Hét zsidó tagot törölték Debrecen város törvényhatósági bizottságából Debrecenből jelentik: Debrecen városi igazságszolgáltatásának szombaton gyűlést tartott, amelyen hét zsidó tagot törölték Debrecen város törvényhatósági bizottságából. E tagok között van dr. Weisz Pál főrabbi is.

Ma tartja legfontosabb ülését a riói értekezlet

Zürichi jelentés szerint — mint a Mai Nap írja — a Rio de Janeiroban folyó pánamerikai értekezlet ma tartja a legfontosabb ülését, amikor annak a javaslatnak tárgyalására kerül a sor, amelyet Mexiko, Venezuela, Columbia, Panama, Honduras, Costarica és Uruguay képviselői nyújtanak be a tengelyhatalmakkal való diplomáciai kapcsolatok megszakítására vonatkozóan. A konferencia körében úgy tudják, hogy bár a javaslat ügyében éles vitára fog sor kerülni, különösen Argentína és Chile részéről, a döntés még a mai ülésen megtörténik.

Rio de Janeiroból jelentik (NTL): A riodejaneiroi értekezlet titkári hivatalához 46 javaslat érkezett. Ecuador nyújtotta be a legtöbbet, összesen 14-et. Mexikó, Panama és Cuba közösen azt követelik, állítsanak fel győztőtáborokat azoknak az elemeknek akikről kiderül, hogy javíthatatlanul a V. hadoszlop tagjai. Chile azt kívánja, hogy végezzenek az érdekelt nemzetek járőrszolgálatát az amerikai vizeken, továbbá azt is, hogy egy északamerikai faj létesítsen járőrszolgálatot Chilében, Uruguay azt indítványozza, ne tekintsek hadviselőkné azokat a nemzeteket, amelyek aláírják a 26 nemzet nyilatkozatát. Mexikó, Brazília, Cuba, Columbia, Costarica és Bolívia indítványt terjesztettek elő, hogy esatlakozzanak az értekezleten résztvevő 26 nemzet nyilatkozatához. (MTI)

Buenos Airesből jelentik (NTL): Castillo helyettes elnök kijelentette, hogy az argentin kormány hajlandó

aminden olyan megállapodásra, amely biztosítja az amerikai államok érdekeit. Így Argentína, ha szükségesnek mutatkoznék, arra is hajlandó volna, hogy a tengelyhatalmak állampolgárait és azok érdekeit bizonyos gazdasági és pénzügyi korlátozásokkal vesse át. Argentína mint történelmi srán mindig magától értetődően szolidárisnak érzi magát az amerikai kormányokkal. (MTI)

Fokvárosból jelentik: (OPI) A dél-afrikai unió parlamentje 98 szavazattal 48 ellenében szombaton elvetette azt a javaslatot, amely követelte, hogy baladéktalanul mondják ki a dél-afri-

kai köztársaságok a brit birodalomtól való függetlenítését. (MTI)

Máltából jelentik (OPI): Vasárnap Málta szigetén 4 alkalommal volt légi riadó. Nagyszámu ellenséges repülőgépek bombázták a szigetet. Az angol vadászok nem tudták megzavarni a bombázást. Olaszország háborúba lépése óta Máltában összesen 1300 esetben volt légi riadó. December óta több mint háromszázszor. (MTI)

Londonból jelentik: A tengerügyi hivatal jelenti, hogy a Perseus tengeralattjáró nem adott életjelet magáról és elveszettnek tekinthető. (MTI)

Ciano olasz külügyminiszter elutazott Budapestről

Világjelentősége van a Ciano-Bárdossy találkozásnak — írja a Corriere della Sera

Ciano gróf olasz külügyminiszter este hat órakor látogatást tett a budapesti olasz fassió székházában. Az olasz külügyminiszter teljes számban összegyűlt és lelkesen ünnepelte a külügyminisztert, aki rövidebb beszédet mondott.

Magyar Tavirati Iroda jelenti: Gróf Ciano olasz külügyminiszter több napos magyarországi tartózkodása után vasárnap este 11-kor elutazott Budapestről. Az olasz külügyminiszter búcsúztatása nagyszámu előkelőség jelenlétében folyt le és azon több küldöttség is képviseltette magát. A Kelet-pályaudvar előtti teret és a pályaudvar fogadási csarnokát ugyanúgy díszítették fel, mint a külügyminiszter érkezésekor. Kézzel 11 óra előtt érkezett az olasz külügyminiszter a pályaudvarra. Bárdossy László miniszterelnökkel. A gépkocsiból kiszálló olasz külügyminiszter a pályaudvar előtt felsorakozott tömeg üdvözölte. Duce! Ciano! felkiáltásokkal. A külügyminiszter faszta köszöntéssel for-

dult a tömeg felé, majd Bárdossy miniszterelnökkel együtt a feleségével olasz himnusz hangjai mellett ellépett a kivonult olasz díszsereghez. A zenekar az olasz himnusz után a magyar Himnuszot játszotta. A külügyminiszter belépett a pályaudvar fogadási csarnokába és szívesen kezelt fogott a magyar előkelőségekkel és a külföldi diplomatákkal. Azután Bárdossy miniszterelnökkel a pályaudvar tornácánál és elbúcsúzott a magyar miniszterelnöktől és néhány percig mesolyogva elbeszélgetett vele, majd végleg elbúcsúzott és felszállt a vonatba. A kocs ablakából még néhány percig beszélgetett a miniszterelnökkel. Pontosan 11 órakor a vonat kigördült a pályaudvarról. A búcsúzásan egybegyűltek megjelenezték az olasz külügyminisztert, a tömeg pedig lelkes Duce! Ciano! kiáltással búcsúztatta a vonat ablakában is mesolyogva köszönő Ciano gróft. Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok különös nyomatékkal emelik ki

Ráctolja a keresztemet inact

Erdély ujjaépítését csak az erdélyi magyarság közreműködésével lehet megvalósítani

Bárdossy László miniszterelnök beszéde Kolozsvárott

Kolozsvárról jelentik: (MTI) A miniszterelnök kolozsvári látogatásának második napján délelőtt 9 órakor szent misét hallgatott a piaristák templomában. Utána gyalogsétát tett a városban, a lakosság mindenütt melegen ünnepelte.

Délelőtt 10 órakor résztvett a kolozsvári hadtestparancsnokság új épületének felavatásán. Ott volt Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter is. Megjelentek a város polgári, egyházi és katonai hatóságainak képviselői és a lakosság nagy számban. A miniszterelnököt vitéz Szentgyörgyváry-Stierling László altábornagy fogadta. A Híszkegy után Orbándy János római katolikus tábortestvezető és a református tábortestvezető beszédet. Ezután Szentgyörgyváry-Stierling László altábornagy átadta az épületet rendeltetésének. A város nevében dr. Keledy Tibor polgármester vette át a város gondozásába. Kelemen Lajos Korvin-koszorus egyetemi tanár ismertette az épület átalakítási munkálatait. Az ismertetés után a miniszterelnök és kísérete megtekintette az épületet és hosszasan időzött benne. A felavatás után a Mátyás király diákházban fogadta az ifjusági egyesületek vezetőit, akiktől behatóan érdeklődött tanulmányi és életviszonyaik felől.

Elismerés az erdélyi egyházak iránt

Délben Bárdossy miniszterelnök megjelent és felszólalt az Erdélyi Párt országos intézőbizottságának ülésén. Erdély minden részéből megjelent intézőbizottsági tagok melegen ünnepelték a miniszterelnököt.

Gróf Teleki Béla országos pártelnök megnyitó beszédében rövid visszatekintést tett az erdélyi magyarság kisebbségi sorsban töltött életéről. Rámutatott arra, hogy

a magyar kormány Erdély ujjaépítését csak is az erdélyi magyarság együttműködésével tudja megvalósítani.

Az erdélyi Párt a kormánnyal legszorosabban együttműködve, a kormányt támogatva működik. Ezután részletesen foglalkozott az erdélyi magyarság nagy kérdésével.

Ezek az erdélyi magyarság minuláron való megerősítése megjavítása az erdélyi magyar egyházak, iskolák és különösképp az erdélyi magyar lelkesek helyzetének igazgatási és közigazgatási kérdések, az erdélyi gazdasági intézmények ügye, a munkásság felkarolása a közlekedésügy és az adóztatás.

A nagy tetszettel fogadott megnyitó beszéd után Albrecht Dezső országos ügyvezető alelnök beszámolt az erdélyi párt parlamenti csoportjának működéséről. Utána Kolombán Lajos, a párt székelyföldi tagozatának elnöke ismertette a pártnak a székelyföldön kifejtett tevékenységét.

Szünni nem akaró taps közben emelkedett ezután szólásra Bárdossy László miniszterelnök.

— Talán szerénytelenség nélkül mondhatom — mondotta a miniszterelnök, — hogy

azok közül, akik nem itt születtek, más országokban nevelkedtek, talán alig van valaki, aki náiam jobban ismerne benneteket, jobban ismerne szívetek dobbanásait, álmaikat, amelyek lelkesítenek benneteket, álmaikat, amelyek győőnek benneteket, álmaikat, melyekben a jövőt építitek.

Tudom, hogy Erdély népe hogyan tartotta meg nemzeti élete színvona-

lát, azokat az ideákat, amelyeket ezer éven át szolgált. Tudom, hogy amikor megszűnt a magyar állam berendezkedésének működése, egy csapásra helyébe léptek a magyar egyházak.

Az egész magyar nemzet mélyen hálás Erdély magyar egyházainak és minden egyes lelkészének azért a munkáért, amelyet az elmúlt 22 esztendőben önzetlenül, lelkesen és áldozatkészen végeztek.

Az ő tiszta és áldozatos kezükből vette át a magyar állami szervezeti gépezet tüzét a ti sorsotok intézését

A kormány orvosolja az adó-panaszokat

— Előttm — folytatta a miniszterelnök — erdélyi problémákról beszéltek. Ezek azonban nem erdélyi problémák, hanem az egész magyarság problémái, épúgy, mint a dunántúli olajkutatás és a kárpátaljai vízduzzasztó medencék építése is az egész nemzet problémája, mert a magyarság elválaszthatatlan egység és annak megbontása soha senkinek nem sikerült. — (Lelkes éljenés és taps.) Mi túl a Dunáról mindig úgy néztünk Erdélyre, mint egy tündérvilágra. Tudjuk, hogy ez a tündérvilág megváltozott és gyom nőtt virágáibaiban, hozótos kert lett belőle. Nekünk az a kötelességünk, hogy azokért a szenvedésekért, amelyek a sors rátok mért és amelyek a mi szenvedéseink is voltak, amennyire tőlünk telik, megadjuk azt a kárpótlást, amelyet megérdemeltek. Az elnök úr és mindkét alelnök szólt bizonyos kérdésekről, hozzátéve hogy megoldásukra megvan a szándék és már intézkedés is

történt, legfeljebb siettetni kell azokat. Tudjuk, hogy háború van és nehéz küzdelemben állunk és ebben a harcban dől el a mi sorsunk is. Tiszta vagyok azzal, hogy mivel tartozik ennek az országrésznek a többi országrész. Engedjétek meg, hogy ne használjam ezt a szót, hogy anyaország, mert ez a terület épolyan anyaország, mint a többi országrész. (Éljenés és taps.)

Tudjuk, hogy az elszakítottág utolsó éveiben milyen megpróbáltatásoknak voltak kitéve és mennyire igénybe vették anyagi erőiket. Tudjátok mire gondolok: az adóztatásra. De

hozom a pénzügyminiszter úr hozzájárulásával a kormánynak azt az üzenetét, hogyha komoly panaszok vannak az adóztatás terén, a kormány készen áll, hogy azokat orvosolja ha pedig letelt volna az adófelszólamlás határideje, újabb határidőt adunk. (Lelkes taps.)

Huszonkét évi szenvedésből — ajándék az ésszmagyarság számára

A közlekedés valóban egyik legfontosabb kérdése Erdély magyarságának, mert a közlekedési vonalak, mint életerek kapcsolják össze ezt az országrészt a többi résszel. Meggyőződésem, hogy a Déda—Szeretfalvai vasútvonal még ebben az évben megnyílik és lehetővé teszi a közlekedést. Az utalózat kiépítését is tervbevéttük, előkészítettük sőt nagyrészt már végre is hajtottuk. Ha jól emlékszem, 229 kilométer azoknak az utaknak hosszúsága, amelyet még ebben az évben forgalomba helyezni elhatározott szándékunk. Miniszter társaimmal azon leszünk, hogy a felmerülő kérdéseket mielőbb megoldjuk. Azt mondtam az előbb, hogy az elszakítottág 22 éve alatt nem vegetatív életet éltek, hanem nemzeti életet.

Senki más jobban nem tudja, mint én, hogy ti új magyar életformát alakítottatok ez alatt az idő alatt. Olyan új életformát, amelynek értékeit bele akarjuk építeni az új magyar életbe.

22 év megpróbáltatása után ajándékképzőztök azt a magyarabb együtérzést, szociálisabb szellemet, amelyet ti építettetek. Milyen csodálatos hogy

22 éven át voltatok elszakítva, 22 évig szenvedtetek és most ti hoztok ajándékokat amelyért nektek megindult szívvel mondom hálót.

Ebéd a Mátyás király diákházban

Ezt a magyar életet más országrészbeliek veletek, erdélyiekkel együtt akarják szolgálni.

A miniszterelnök beszédét többszószakította meg a viharos tetszésnyilvánítás. Beszéde végén megújuló erővel ünnepelték a miniszterelnököt.

Ezután Nyirő József, az Erdélyi Párt kolozsvári tagozatának elnöke mondott köszönetet a miniszterelnök megértéséért és támogatásáért. Fel-

szólalt még Somogyi Ferenc, Dénes Mózes és Tóth Károly székelyföldi kispáza, Demeter Ferenc ipartestületi elnök és Pálffy Tibor, a város ipari munkássága nevében. Teleki Béla gróf zárószavaival és a Himnusz előnéklésével ért véget az ülés.

Utána a Mátyás király diákházban Keledy Tibor polgármester a miniszterelnök tiszteleire ebédet adott, amelyen a város valamennyi társadalmi

osztályának képviselői megjelentek. Keledy Tibor megleghangu pohárköszöntőben üdvözölte a miniszterelnököt, aki válaszában megköszönte ezt a szeretetet, amellyel a város fogadta és a város boldogulására ültette poharát. Az ebéd után a miniszterelnök a munkások és a magánalkalmazottak képviselőit fogadta. Meghallgatta kéréseiket, majd elbeszélgetett velük.

A miniszterelnök kíséretével együtt vasárnap délután visszatért a fővárosba.

Franco tábornok nem megy Franciaországba

Vichyből jelentik: (NTD) Felhatalmazott francia részről vasárnap újra megcáfolták azokat a híreszteléseket, amelyek szerint Franco tábornok, spanyol államfő Franciaországba készül, hogy a francia kormánnyal bizonyos földközi-tengeri kérdésekről tárgyaljon. (MTI)

Spanyolország teljes jóvátételt követel a santa izabeli támadás ügyében

Madridból jelentik: A Fernando Po melletti Santa Izabel kikötőben spanyol vizeken elkövetett merényletről a spanyol lapok részleteket közölnek. Mialatt a kikötőbe két német és egy olasz kereskedelmi hajó horgonyzott, váratlanul megjelent egy degaullista romboló és elfogta a három hajót. Az ortvémadásnak nagyszámu legénység esett áldozatul, ezeket, hír szerint, megölték. Szemtanuk szerint az ellenséges romboló befutott a kikötőbe, a három kereskedelmi hajó mellé került, vízbombákkal szétrobbantotta a horgonyláncokat, majd vontatókötélre fogta mind a három hajót és azokkal együtt eltűnt.

A falangista párt vezető lapja, az Arriba szombati számában rámutat arra, hogy az angol kihívás már tulmegy minden határon. Spanyolország teljes jóvátételt követel. Ha az angolok arra fognak hivatkozni, hogy a támadást degaullista hajó végezte, azt kell felelni, hogy amennyiben egy ország bérenceket alkalmaz, mindig felelős azok tettesteért.

Hivatalos körökben még nem foglaltak állást a nyilvánosság előtt, de jól értesült helyen úgy tudják, hogy a Londonhoz intézett tiltakozó levéket igen erős hangnemben fogalmazták meg.

Reichenau tábornok halála

Berlinből jelentik: (NII) A Führer, mint a véderő legfelsőbb parancsnoka Reichenau tábornagy elhunytá alkalmával, napiparancsot intézett a német véderőhöz. Reichenau tábornagy volt a történelem első páncélos hadseregének parancsnoka — állapítja meg Hitler Adolf a napiparancsban. — Ezt a hadsereget a lengyel hadjáratban bízták rá és ő diadalra vezette a sereget. (MTI)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a Magyar Lapok at.

Megjelent a pénzügyigazgatóság 1942 évi ügybeosztása

Hét ügyosztályban intézik a különböző adó-, kincstári-, és pénzügyi ügyeket

Nagyvárad. Saját tud. Megjelent a nagyvárad-i pénzügyigazgatósági tisztviselők 1942-re érvényes ügybeosztása. Eszerint: az I. ügyosztályból a pénzügyigazgatóhoz tartoznak a személyzeti és dologi ügyek az V. ügyosztályból az összes kincstári jogszabványi ügyek és a pénzügyőrség személyzeti és dologi ügyei. Mindaddig, amíg a két pénzügyigazgató-helyettesi állás betöltve nincs,

hozza tartoznak még a forgalmi adó-ügyek.

A pénzügyigazgató ideiglenesen dr. Noszszel Ferenc pénzügyi tanácsost bízta meg helyettesítésével. Hozzá tartoznak az egyenesadóügyek és a földadó-ügyek, valamint az illetékügyek, amelyekkel végső fokoz. tehát főnöki hatáskörben intéz.

felügyelő, pénzügyőrségi előadó.

Pénzügyi irodavezető Papp Vilmos irodafőtiszt.

Az ügyosztályok elhelyezése

Mind ezek az ügyosztályok a következőképpen nyertek elhelyezést: A pénzügyigazgatósági palota II. emeletén lesz elhelyezve február 1-től a pénzügyigazgatósági illeték, forgalmi adó, a fogyasztási, italmérési és egyedárusági ügyosztályok, tehát a III., IV. és V. ügyosztály. Az első emeleten a pénzügyigazgató, a személyzeti ügyosztály és a pénzügyőrségi ügyosztály, tehát az I. és a VII. ügyosztály, valamint a pénzügyi irodavezető. A földszinten dr. Noszszel Ferenc pénzügyi tanácsos, az egyenes adó- és a földadóügyosztályok; az épület jobb szárnyában pedig, ugyanezek a földszinten a forgalmi adóhivatal.

A pénzügyigazgatóságnak hét ügyosztálya van

I. A személyzeti, dologi és jogi ügyek a pénzügyigazgató közvetlen felügyelete alatt. Előadója dr. Budai Barna pénzügyi segédtitkár.

II. Egyenes adóügyosztálya. Osztályvezető dr. Kovács Endre pénzügyi tanácsos, aki egyúttal az élesdi kir. adóhivatali körzet előadója. Fogalmazási személyzet: dr. Kiss Imre pénzügyi titkár, a berettyóújfalui kir. adóhivatali kerület előadója, dr. Császár Géza p. ü. segédtitkár, a társulati adóügyek és a székelyhidi királyi adóhivatali kerület előadója; dr. Iván János p. ü. segédtitkár, a margittai kir. adóhivatali kerület és a földbirtokrendezési ügyek előadója; dr. Köröscsölgyi László p. ü. fogalmazó, a derecskei és nagyszalontai kir. adóhivatali kerület, továbbá a beruházási hozzájárulási ügyek előadója; dr. Köveskúti Gábor p. ü. fogalmazó, a nagyvárad-i királyi adóhivatal vidéki előadója és a földbirtokrendezési ügyek előadója. Nagyvárad thj. város adóügyei a hat előadó között oszlanak meg.

III. Illetékügyek osztálya. Osztályvezető dr. Szelei Emil p. ü. titkár, aki egyúttal a berettyóújfalui és nagyvárad-i adóhivatali kerület előadója. Fogalmazási személyzet: dr. Bárdos József pénzügyi titkár, a derecskei, élesdi, margittai és székelyhidi adóhivatali kerület előadója; dr. Budai Barna pénzügyi segédtitkár, a nagyszalontai adóhivatali kerület előadója.

IV. Forgalmi adók ügyosztálya. Osztályvezető dr. Józson József p. ü. tanácsos, aki egyúttal a nagyvárad-i adóhivatali kerület előadója. Fogalmazási személyzet: dr. Szuhai László p. ü. segédtitkár, a berettyóújfalui, élesdi, margittai adóhivatali kerület előadója; dr. Bodó Mihály p. ü. fogalmazó a derecskei, nagyszalontai, székelyhidi adóhivatali kerület előadója.

V. Fogyasztási adók, állami egyedáruságok, italmérési és dohányjüvedéki ügyek osztálya. Osztályvezető dr. Draveczky István p. ü. titkár, egyúttal Nagyvárad thj. város előadója. Fogalmazási személyzet: dr. Nyéky Gyula p. ü. titkár, a berettyóújfalui pénzügyi biztosi kerület előadója; dr. Kovács Pál p. ü. fogalmazó, a nagyvárad-vidéki biztosi kerület előadója; dr. Horváth István p. ü. fogalmazó, a derecskei biztosi kerület előadója; dr. Szihalmi László p. ü. fogalmazó, a székelyhidi biztosi kerület előadója; dr. Cseterás Aladár fogalmazó gyakornok a nagyszalontai biztosi kerület előadója.

VI. A földadó ügyosztálya. Osztályvezető Kürthy Lajos p. ü. segédtitkár.

ki egyúttal a nagyvárad-i berettyóújfalui, derecskei adóhivatali kerület előadója. Fogalmazási személyzet: Köröscsölgyi Béla pénzügyi fogalmazó, az élesdi, margittai, nagyszalontai, székelyhidi adóhivatali kerület előadója.

VII. A pénzügyőrségi ügyek osztálya. Osztályvezető Klein Gyula pénzügyőri

Tűzharcosok között

A Magyar Tűzharcosok Szövetsége helyi fősportja szombaton este tartotta meg saját székházában, ezidei első társas összejövetelét — tea-estély keretében.

Már a koraesti órákban sűrűn szalngóztak a múlt háború harcos hősei székházuk felé, hogy a bajtársi szellem ápolása mellett, ők is hozzájárulhassanak filléreikkel ahhoz a jótékony-célú akcióhoz, amelynek céljaira a tea-est rendeződött.

A tűzharcos zenekar katonaindulói mellett gyülekezett a közönség. Szébbnél-szebben dekorált derecskei, öreg harcosok, vitézek családosul vonultak fel — egymásután — takarosan, szép rendben. A nagy csatákat végigharcolt régi 4-esek, 37-esek hivatalos felszék most asszonyok, leányok csengő kacagása tette még szebbé, hangulatosabbá. Itt egy egész különálló világ található, a maga nagyszerű bajtársi szellemével. Nincs mesteinkélttség, felesleges hajlongás, ömlengő alázat. De találunk büszke magyar önértetet, fegyelmet és egymásiránti kölcsönös megbecsülést. A mindennapi élet robotjából, a hivatali munka világ irasságából idemene-külve csak felfrissül a lélek és ujjalt erőre kap a fáradt akarat. — Igen a társadalmi választásokat divathólló döntő, de gyakorlatban csak a népszere-rüköndési parolázgatásig jutott honfiak ezen az összejövetelen merithetők volna maguk számára mélyreható tanulmányokat. Itt a súlytalan jelszavak helyett — a különböző rendű, rangú, származású és foglalkozású emberek egymásközötti viszonyának kialakulására — a magyar szív adja meg a hangot, természetes alapon egyenlítő-nek ki a különbségek és az őszinte egymásratalálalás termékeny áldása ömlik szét a nemes szándékon.

Ez az érzés tette rabjává a figyelő ember lelkét a tűzharcosok teáján, amikor ott látta egymásmellett a munkást, iparost, kereskedőt, tisztviselőt, — fejkendős tűzharcos feleségét, elegáns hölgyeket. — Anélkül, hogy ott választ-falakat bontogattak volna, mint egy nagy közös nemzetség, egy célért élő

es küzdő rangrejtett tagjai olvadtak egybe, — gyakorlati példát mutatva mindezek felé, akik csak elméleti alapon bírják elképzelni ezt az Új Magyarországi megteremtéséhez legszükségesebb alapfeltételt.

Ez a tökéletesen harmónikus egység hatja át a vezetők minden lépését is. Szinte jól esett látni Vitéz Zoltán vezető tiszt markáns arcát, miként szelődött át, amint elvegyülve a régi bajtársak között, meg-meg szólít egy-egy öreg harcost. — Papp József al-elnök létszám egyénisége, Takács József alelnök fiatalos temperamentuma tökéletesen biztosítják ezt a felegyelmzett, egységes bajtársi szellemet.

A teaestőn megjelent dr. Hlatky Endre főbíró és dr. Soós István polgármester is. Városunk vezetői láthatólag jól érezték magukat ebben a kiegyensúlyozott légkörben, — tudván, hogy ez a nagy erőt képviselő szervezet mindenkor figyelemmel kíséri Nagyvárad sorsát, s ha kell sikra is száll annak érdekében — keresztény magyar jövőjéért.

Jól rendezett összejövetel volt és talán csak az a jelenet zavarta ennek a szép estének testvéries bensőségét, új magyar szellemét, amikor az illusztris vendégek beszúrtatására, az egyik tag — bizonyára magacszorgalmából — „Vigyázz!” vezényelt, — s a harsány felszólításra a jelenlévő hölgyek is végig álltak a férjfiak elvonulását. — Ez a vészás helyzet talán legkényelmetlenebb volt a távozókra, éppen ezért teljesen feleslegesek fehér asztal mellett, hölgyek jelenlétében a pattogó vezényszavak.

A tekintélyes nagyvárad-i tűzharcos szervezet azzal adja meg elsősorban valaki iránt a tiszteletét, ha ez asztalához hívja, ez a tiszteletadás egyformán kijárhat minden jó magyarnak és ettől többet senki sem vár, — így kár felesleges ceremóniákkal zavarni azt a gerinces magyar álláspontot, amely az öreg harcosok eddigi tekintélyét és trigylendő bajtársi szellemét biztosította. K(SKUN

Megnyit Budapest
IV. Muzeum krt. 41. sz. a.
az új
„MUZEUM PENSIO”
Tulajdonos: Tőkés Endréné.

Házalás nemzethűségért

Szépén megfogalmazott nyilatkozat szöveggel járja egy zsidó tanító a várost s aláírásokat gyűjt keresztény magyar tanítóktól annak igazolására, hogy ő a román megszállás idejében földig koptatta a lábát az esküt nem tett tanítók társadalmi megsegítése érdekében. Nem ismerjük eléggé ennek az úrnak az említett ügyben szerzett érdemeit, de különösnek tűnik fel előtünk, hogy éppen ő lett volna hivatott arra, hogy az esküvel megtagadása miatt létalap nélkül maradt magyar tanítók megélhetéséről gondoskodjék. Érdeklődünk esküt nem tett magyar tanítóknál, emlékeznek-e az aláírásokat gyűjtő zsidó tanító irányú tevékenységére, de tagadó választ kaptunk. Viszont, úgy értesülünk, hogy az esküt nem tett tanítók állítólagos volt védőangyalának már sikerült néhány olyan aláírást szereznie, amelyek legáltalában meglepőek. Bármilyen is a helyzet a társadalmi gondoskodás zsidó apostolával kapcsolatban, aggályosnak látjuk, hogy magyar emberek, — teledékenységből, jöhízemüen vagy kellő átgondolás nélkül — odajegyezzék nevüket egy olyan nyilatkozat alá, amelynek célja semmiképp se világos. Sok eset volt már arra, hogy az ilyen aláírásokkal visszaélések történtek. De ha a kérdéses nyilatkozattal házaló úr nem is használja fel titokzatos ügynöki célokra a magyar tanítóktól szerzett aláírásokat, hanem csupán magyar nemzethűségi tőltét igyekszik kovacsolni belőlük, akkor sem érezzük helyesnek, hogy keresztény magyar emberek ehhez az akcióhoz odaadják a nevüket. A zsidóság magyar nemzethűségének mértékéről ma már túlfentül kialakult felfogása van a keresztény közvéleménynek ahhoz, hogy ilyen igazoló iratokon tiszteletet érdemlő magyar neveket szívesen lásson. (*)

Nem az a fontos, hogy mikor, hanem hogyan végződik a háború

— mondotta Göbbeis dr —

Danzigból jelentik: (NTL) Göbbeis birodalmi miniszter szombat este a danzigi és a nyugat-poroszországi körzetvezetők összejövetelén válaszolt a halálos bolsevista veszélyt, amelyben a birodalom a német véderő visszavágásáig lebegett. Rámutatott arra, hogy ma már minden német számára nyilvánvalóság, hogy nem az az érdek, hogy mikor legyen vége a háborúnak, hanem az, hogy hogyan fog végződni. Minden okunk meg van arra, hogy eddigi teljesítményeinkkel meg legyünk elégedve. Soha a történelem folyamán nemzeti kilátásaink nem voltak ennyire kedvezőek, mint most. (MTI.)

Hirdessen a Magyar Lapokban

Német-olasz-japán katonai egyezményt irtak alá Berlinben

Singaporetól már csak 58 kilométerre vannak a japán csapatok. Ausztrália is japán támadást vár

Berlinből jelentik: (NTI) Németország, Olaszország és Japán vasárnap Berlinben katonai egyezményt írt alá, amely megállapítja a közös ellenségek elleni közös hadműveletek irányvonalát. Az egyezményt Németország nevében a véderő főparancsnokságának főnöke, Olaszország nevében az olasz haderő főparancsnokságának meghatalmazottja, Japán nevében a hadsereg vezérkarj főnökének és a japán haditengerészet tengernagyj hivatala főnökének meghatalmazottja írta alá. (MTI)

Szomoru sors vár Singapore maláji és kínai lakosságára

Tokióból jelentik: (OFI) Mint a Domei-iroda jelenti, a japán csapatok Singaporetól már 58 kilométerre vannak. (MTI)

Genfből jelentik: (NTI) A Daily Express a katonai helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy Singapore ostrom előtt áll és Ausztrália is japán támadást vár. Veszedelemben forog Malta és Nagybritannia is. (MTI)

Tokióból jelentik: (Stefani) Maláziai jelentés szerint a singaporei brit hatóságok elrendelték a város védelmére érdekében a legmesszebbmenő intézkedéseket kell végrehajtani. A kínai és maláji lakosságra, amely Singapore 90 százalékát teszi ki, szomoru sors vár. (MTI)

Bangkokból jelentik: (NTI) A singaporei rádió jelentése szerint Singapore-japán harcéri jelentés szerint a 45. indiai dandár parancsot kapott, hogy fejezze az angolok visszavonulását. Amikor a dandár érintkezésbe került a japán erőkkel, legnagyobb része, önként megadta magát. (MTI)

Tokióból jelentik: (OFI) Batu Annam erős ellenállást fejt ki. Katonai körökben hangoztatják, hogy az angolok most már 3 repülőgéppel rendelkeznek Singapore szigetén. A Fülöp-szigeteken a japánok heves támadások árán áttörték amerikai állásokat. Az amerikaiak fokozottan hátrálnak. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) A new-

yorki rádió szerint washingtoni jókértesült körökben úgy tudják, hogy Vla-reban megkezdtek a hinduk sorozását, hogy betöltsék a maláji harcok nyomán támadt hézagokat. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) Az egyik dívosztokat a Szovjet az Egyesült Államok rendelkezésére bocsátja a Japán ellen irányuló támadásra. (MTI)

Tokióból jelentik: (Stefani) A Nisi Nisi maláji jelentése szerint a térsziget repülőtereinek japán részéről történt elfoglalása következtében a Singapore védő angol gépek száma körülbelül 50-re csökkent. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (OFI) A brit-borneói szultán felajánlotta a japánoknak együttműködését. Ugyanakkor felszólították a lakosságot, hogy ne fejtse ki ellenállást a japán erőkkel szemben. A Brit-Borneo védelmére megmaradt csapatok visszavonultak az ország belsejébe és katonai szempontból már nem játszanak szerepet. (MTI)

Kantonból jelentik: (NTI) Mint a dōhi rádió jelenti, Indiában fenyegető bűzhiány van. Minden buzaírt készletet be kell jelenteni a hatóságoknak büntetés terhe alatt. (MTI)

Tizenöt kiserődöt romboltak szét Leningrád körül a németek

Berlinből jelentik. A Führer főhadiszállásáról közli, a NTL-vel: A véderő főparancsnoksága közli: A Krim félszigeten és a keleti arcvonal középső és északi részén német csapatok súlyos harcokban utasították vissza az ellenség támadását.

A légierő elpusztított sokszáz járművet, nehézfegyvert és egyéb hadiszert, ezenkívül megromgált több szovjet szállítótáncot. Leningrád körül 15 kiserődöt szétromboltunk.

A Jeges-tengeren elsüllyesztettünk egy ellenséges tengeralattjárót. Az Atlanti-óceánon német tengeralattjárók elsüllyesztettek 4 ellenséges kereskedelmi hajót 21.000 tonnával. Súlyosan megromgáltak még egy nagyobb szállítóhajót. Az angol partvidék előtt szétszórtunk egy hajókaravánt. Több hajót megromgáltunk. Brit tengeri erők a csatornában eredménytelen támadást intéztek egy német karaván ellen. Egy angol gőzmaszár elsüllyedt.

Észak-Afrikában Sollum térségében lévő német és olasz állások helyőrségei miután összeköttetéseiket elvágták és heteken át tartó hőies el-

lenállásuk alatt a löszer- és az élelmiszerkészlet elfogyott, felajánlották megadásukat.

Sollumtól keletre német tengeralattjárók elsüllyesztettek egy angol rombolót. Tobruk előtt megtámadtunk egy

karavánt és találatokat értünk el. — Északnyugat-Németország felett lelőtünk két támadó gépet. A szovjet légerő január 10. és 16. között 105 gépet vesztett. Ugyanezen idő alatt a keleti arcvonalon saját veszteségünk 15 gép volt.

Württembergi csapatok betörték a szovjet állásokba

Berlinből jelentik: (NTI) Az arcvonal északi szakaszán január 16-án württembergi csapatok éppen akkor törtek előre a bolsevista csapatok soriba, amikor azok a német vonalakat meg-

támadni készültek. Súlyos, kemény harcok után az ellenséget visszavetették és annak jelentős veszteséget okoztak. Ugyanezen arcvonalszakasz másik helyen három szovjet zászlóalj tá-

Churchill visszatért Londonba

Kijelentette, hogy Roosevelttel kidolgozták a szövetséges hadvezetés tervét. A riói értekezlet fő tárgya: a tengelyhatalmakkal való kapcsolatok megszakítása

Stockholmból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Churchill visszaérkezése után nyomban minisztertanácsot hívott össze és azon beszámolt utjáról. Kijelentette, hogy ő és Roosevelt kidolgozta a szövetséges hadvezetés részletes tervét. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) Churchill Angliába való visszatérésevel kapcsolatban a Stockholms Tidningen londoni tudósítója szerint az angol nyilvánosság körében feltűnt, hogy Churchill társaságában volt Wilson, a kiváló angol orvos is. Nem lehetett megtudni, hogy a kísérethez tartozott-e, hogy Churchill egészségi álla-

potával törődjek, vagy pedig a hadvezetésben való orvosi kérdéseket akarata-e Washingtonban megvitatni. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Vasárnap délután a brit szakszervezetek Londonban nagygyűlést tartottak, amelyen a megjelent szovjet szakszervezeti tagokat, mint az angol hírszolgálat mondja, „lelkesen ünnepelték”. A nagygyűlésen olyértelmű határozatot hoztak, hogy a lehető legnagyobb mennyiségben kell gyártani hadiszert, a Szovjetunió számára. A gyűlés résztvevői nyilatkozatot fogadtak el az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Anglia szolidaritásáról. A gyűlést az Internacionale hangja zárták le —

madását német tüzérség és más fegyveres alakulatok összpontosított tüzé-vel már a német állások előtt meghiusították. (MTI)

Berlinből jelentik: Katonai helyről közlik a Német Távirati Irodával: A keleti harctéren küzdő olasz csapatok a 16-ra virradó éjjel visszaverték a bolsevista rohamcsapatoknak az olasz állások ellen intézett két támadását és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek. (MTI)

Sollumot feladták a német-olasz csapatok

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 595. közleménye: A bekerített Sollum és Halfaya helyőrsége, miután a kedvezőtlen időjárás miatt 3 nap óta légtelen sem kaptak élelmiszer utánpótlást, kéthetnap hősies harcok után kénytelen volt lemondani az immár lehetetlenné vált további ellenállásról. Cirenaika nyugati részén az olasz és német légitámadások eredményesen támadtak ellenséges repülőtereket. Egy repülőgép nem tért vissza. Német gépek Málta elleni támadásai alkalmával hajókat, kikötőket és repülőgépeket bombáztak. Egy brit gépet lelőttek. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A brit tengernagyj hivatal azt hiszi, hogy a tengelyhatalmak tengeri háborújáról szóló tudósítások meghazudtolhatók azzal az állítással, hogy a német és az olasz főparancsnokság a háború kezdetétől 1941 december 31-ig a következő brit hadihajók elsüllyedését jelentette: 44 csatahajó, 20 repülőgép-nyahajó, 158 cirkáló, 183 romboló és 95 búvárhajó. Ezzel szemben hivatalosan megállapították, hogy a következő hajók elsüllyesztését jelentette a német főparancsnokság: 2 csatahajó, 4 repülőgép-nyahajó, 14 cirkáló, 62 romboló és 47 búvárhajó. Az olasz főparancsnokság egy csatahajó valószínű elsüllyesztését, azonkívül 11 cirkáló, 8 romboló és 42 búvárhajó elsüllyesztését jelentette. — (MTI)

Genfből jelentik: (NTI) Chatfield jord tengernagy nemrég mondott beszédében kijelentette, hogy a brit kereskedelmi tengerészeti erő ellenséges tevékenység következtében eddig körülbelül tízezer tengerészt veszített — jelenti a Daily Telegraph. (MTI)

mondja az angol hírszolgálat nyomatékosan. — (MTI)

Buenosairesből jelentik: (NTI) A riói értekezlet második napjának összképét az United Press jelentése alapján az alábbiakban lehet összefoglalni: Az értekezletnek változatlanul a tengelyhatalmakkal való kapcsolatok együttes megszakítása volna a főtárgya. Ezt az állásfoglalást azonban néhány nemzet új feltételektől tette függővé. Ezt az álláspontot Chile, Argentína, Paraguay és bizonyos mértékben Peru képviseli. Ezek az országok azt az álláspontot vallják, hogy Amerika anyagi segítsége nem volna elegendő. (MTI)

Keresztény kereszténynél vásárol.

Esti érettségi iskolát létesítenek Nagyváradon

A kultuskormány nagy súlyt vet az ipari szakoktatás fejlesztésére is. Az országban jelenleg 35 állami ipari középiskola, felsőipariskola, ipari szakiskola és nőipariskola működik de még ezen is túlmenően kiépítik az ipari szakoktatás országos hálózatát. Ennek a munkának keretében nagy jelentőségű újítások készülnek.

Budapesten nagy sikerrel működik az esti kereskedelmi középiskola, ahol négy középiskolát végzett felnőttek négy év alatt érettséghez jutnak.

A budapestihez hasonló kereskedelmi érettségi biztosító iskolák nyitását is tervezik vidéki városokban: Kolozsváron, Nagyváradon, Szombathelyen, Szegeden és Miskolcon. Ezekben a helyeken főként a vidéki kereskedők szerezhetnek majd érettségit.

A nagyváradai Orvosi Kamara titkára: dr. vitéz Törő István

(Nagyvárad.) Dr. Verzár István, a Nagyváradai Orvosi Kamara elnöke, a Kamara legutóbbi választmányi ülésén meglepetéssel távozott a Budapestre távozó dr. Herepey Ernő titkárt, majd a választmány dr. vitéz Törő Istvánt bízta meg a titkári teendőkkel.

A választmányi ülés során megválasztották a szakorvosi kérések ügyét intéző bizottságot is, amelynek tagjai dr. Középegy László, dr. Petz Gyula, dr. vitéz Törő István, dr. Schilling Árpád és dr. Szedlák Ödön lettek.

A választmány végül magáévá tette a Szegedi Orvosi Kamara választmányi határozatát, mely szerint zsidó, vagy zsidónak tekintendő orvos keresztény személyt nem gyógykezelhet.

A riomi törvényszék elé kerülnek Franciaország katasztrófájának okozói

Vichyből jelentik: (NTL) Daladier, Blum, Gamelin és társai elleni per után — rendszerint megbízható francia forrásból származó hír szerint — a vádlottak egy másik csoportja kerül a riomi legfelsőbb törvényszék elé. Elsősorban katonai személyiségekről, főként tábornokokról van szó, akiket felelőssé tesznek Franciaország vereségéért. (MTI)

Vichyből jelentik: (NTL) A riomi per tárgyalását megbízható francia forrás szerint visszavonhatatlanul február hó 19-én kezdik. (MTI)

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet!**

Teljes sikerrel zajlott le a Szent László év bevezetőelőadása

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délután a Szent László Év bevezető előadására zsufolásig megtelt a Szigligeti Színház nézőtere. Nem vonultak fel díszmagyar ruhák, mégis ünnepi fényt öltött a színház, abban az ünnepi hangulatban, amelyben a közönség összegyűlt. A város, a főpapság, a katonaság, a vármegye tisztviselői, tanárok, tanítónők, a műegyletek csaknem teljes számban helyetfoglaltak a nézőtéren, amelynek széksoraiban igen sok díjakot, diáklányt is látni lehetett. És így volt ez jól.

A Szent László Év bevezető előadását dr. Soós István polgármester nyitotta meg, néhány közvetlen, keresetlen szóval, majd Bánáss László pápai kamarás a kanorok tartotta meg rendkívül értékes előadását Kard és tudomány címen. Előadását vasárnapi szamunkban teljes egészében közöljük. A közönség lelkes tapsal fogadta a népszerű szalontai plébánosot, akit előadása után is lelkesen ünnepelték. Sár mássy Miklós, a Szigligeti Színház kiváló drámai művésze lépett ezután a színpadra és Janus Pannonius Szent László énekét, majd Arany János költeményét szavalta el, nagy hatással és megérdemelt sikerrel. Dr. Ujfaluvsó Mándy Margit énekszámát meglepetés volt. Erre az eddig kevésbé ismert énekművészre fel kell figyelni. Me-

leg, szép mezzoszopránjával igen mély hatást keltve, énekelte el helyi szerzők dalait. Előadása is kellemes, megnyerő volt. Szalay Elemér finom zongorakísérete emelte a szép sikert. — Moóry Lucy Juhász Gyula és Dutka Ákos verseit szavalta, nagy lendülettel, mély átérzéssel, megjelenésével is hatást keltve. Dr. Hlatky Endre főispán mondotta el azután előadását. Nagyvárad multijáról és jelenéről s azokról a tervekről, amelyek Szent László városának méltó fejlesztésére vonatkoznak. Előadását nagy figyelemmel hallgatta a közönség és melegen ünnepelték a népszerű főispánt.

Végül Papp Lajos tartott Nagyváradról a nagyváradiaknak vetített képekkel illusztrált előadást Szent László városáról. A képek nagyrésze azonban homályos, ezeket erősíteni kell, hogy idegenforgalmi szempontból jól használhatóak legyenek. A közönség nagy tapsal fogadta a honvédség bevonulásától készült képeket és hosszantartó tapsal ünnepelték a magyar címer vetítését is.

A Szent László Év bevezetőelőadása a teljes siker jegyében zajlott le, legfeljebb némi hibának lehetne felhozni, hogy szünet nélkül folyt le az egész kétórás előadás, amire azonban a színház zsufolt szombati műsora kényszerítette a rendezőseget.

Kedvező az országban a munkapiac helyzete

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal legújabb jelentése szerint a mult hónapban a munkahelyek száma 96,3 százalékkal volt több, mint tavaly ilyenkor, a munkakeresők száma 33,6 százalékkal csökkent, viszont a közvetítések száma pedig 65,4 százalékkal emelkedett.

Országos viszonylatban a munkahelyek száma tavaly óta 70,4 százalékkal emelkedett, a munkakeresőké 4,2 százalékkal csökkent, a közvetítések száma pedig 56,8 százalékkal szaporodott. (Magy. Tud.)

Óssi-telep öröme:

A Napközi Gyermekotthon

Kaptuk az alábbi sorokat közlés végett:

„Szerkesztő ur, nagyon szépet láttam amit hangosan szeretnék elkiáltani hogy a jó emberek örüljenek ebben a szomorú világban. Kérem ezért tegye ki az újságba az Óssi-telep örömet.

Tegnap megnéztem az Óssi-telepi napközi otthont. Éppen akkor ebédelt ott 46 apró gyerek. Szinte mindet ismerem, de nem láttam azóta, hogy bekergette őket az utcákról a tél. Sápadt, vézna, rosszul táplált és ezért rosszul fejlődött apróságok voltak. A jó levegő volt az egyetlen jó eddigi életükben. Sorsuk ilyenkor a szalmával tömött ágy, melyre rongyokat vetnek takarónak. Szinte az egész telet az ágyban töltik, hogy meg ne fagyjanak vékony rongyaikban a fütellen, vagy alig fűtött vískóban. És a szobában gyilkos, rossz levegő van, mert nem szellőztetnek, hogy ki ne menjen a kilónként vásárolt, vizes la kicsi melege. Bizony, sokból lesz angyal tavaszra, mert az ételük sem étel, s aki megmarad, szinte átvilágít rajta a nap, mikor rásüt.

Néztem őket és nem akartam hinnai a szememnek. Negyvenhat vaskos, pi-

roszopság, tiszta szemű, tiszta ruhájú egészséges gyereket láttam, akiket el lehetne vinni egy népegészségügyi kiállításra reklámnak.

Hozzájuk szolgált alacsony, hosszú asztalok mellett látható ábrázattal kanalazták a lenesét, vagy az édes tejes grízlet. Most igen jól elkészített három tál étel az ebéd, vagy ha kettő, akkor alma van hozzá. És jó tej kenyérral reggelire és uzsonnára is. A Katolikus Kulturházban berendezett napközi otthonban már reggel 8 órakor ott vannak a gyerekek és este öt órakor mennek haza. A kulturház hatalmas, tiszta színjátékos terme soha nem álmodott nagyszerű játszótér a számukra. Az apró, tiszta padokon pedig ebéd után édes alvás esik, mert lefektetnek minden gyereket.

Amikor bementem, éppen 40 iskolás gyermek jött kifelé. Ezek szintén ott ebédeltek. És a kapuban sorakozott fel másik negyven, akik a második turnusban ebédelnek.

— Mi volt az ebéd, Károly? — kérdeztem a Pórczes gyereket. A kis Tóth Annus válaszolt mosolyogva helyette:

— Leves hús, lencse.

Az iskolások külön szobában esznek, hogy ne zavarják a lassan evő apróságokat. Ők már szegények nem reklámnak valók. A csecsemőkort óta eltelt 8—12 évi nélkülözést nem lehet két hónap alatt kireparálni, mert csak ennyi ideje működik az Otthon. De a jó hatás szemmel látható. Sajnos, ők csak a tavaszig élvezhetik a gondoskodást.

Megrendült és boldog lélekkel néztem az apróságok vidám arcát. Hisz közöttük és velük szenvedtem 13 szörnyű év minden nyomorúságát és nagyon fájt a szívem értük. Megvolum, hosszú idő óta először éreztem boldog bizakodást jövődánk iránt.

Tisztelet azoknak, akik ezt létrehozták és elismerés azoknak, akik végrehajtották.

Csak kezdet ez, de jó kezdet. Így mehetünk a csillagokig. De ehhez szükséges volna, hogy mindenki vallja: „felebarátod minden ember, kivétel nélkül” és egész lelkével érze, hogy minden magyar ember vér szerinti édes testvére és minden magyar gyerek az ő gyermeke is. Vajjon eljutunk-e odáig?

Dr. BÉRCZI ENDRE

Az Actio Catolica 39. sz. filmkritikája

„AKIT ELKAP AZ ÁR”. Lélektanilag gyöngye, de erkölcsi megoldásban kifogástalan magyar kémdráma.

„KISÉRTÉS”. Kényes témája mellett feldolgozásában és végső megoldásában minden tekintetben kielégítő.

„LUNA ASSZONY”. Szórakoztató filmoperett, több bántó részlettel.

„MAGDOLNA”. Unalmasan érzélgős jelenetek keveréke az erkölcsileg kifogásolható mesére ráerőszakolt „erkölcsi” megoldással.

Népfőiskolát állítanak fel Szatmáron

Szatmár. Saját tud. A Kalot, amely már több népfőiskolát szervezett meg az ország területén és legutóbb Csik-somlyón állított fel népfőiskolát, most Szatmárnémetiben folytatja munkáját. Az egyházmegyei főhatóság most hozzájárult ahhoz, hogy az egyházmegye katolikus földműves ifjúságának állandó továbbképzésére, szellemi és lelki életének emelésére a Kalot Népfőiskolát állítson fel a Jézus-társaság rendházában. Az egyházmegye kerületi értékei beosztása ebből a szempontból már meg is történt. Összesen nyolc kerületet állítottak fel. Az első kerület tanfolyama január 21-én kezdődik. A nyolcadik tanfolyam március 16-án fejeződik be.

TISZTVISELŐ PROBLÉMÁK A GAZDASÁGI ÉRDEKKÉPVISELETEKNÉL. A Magyar Tudósító jelenti: Nagy gond okoz a különböző gazdasági érdekképviseleteknek a megüresedő tisztviselői állások betöltése, mert a számbajöhető keresztény szakemberek nagyrésze a magángazdaság felé keresi az elhelyezkedést. A GYOSZ legutóbb a Vámpolitikai Központ tisztviselőjét, Sötér Istvánt szerződtette segédtitkári minőségben. Nagyonbarányu szervezkedés előtt áll a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, ahol az ismeretes tisztviselői rendelet folytán 34 zsidó tisztviselőt kell leváltani.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK A SZATMÁRI EGYHÁZMEGYÉBEN. Szatmár németi. Saját tud. Bagossy Bertalan turebesi esperes-plébános nyugalmabovonulásával a turebesi plébániai javadalom megüriült. Az egyházmegyei főhatóság a javadalom betöltésére a pályázatot meghirdette. — **Gábrriel János** esomaközi plébános egészségi okokból lemondott javadalmáról. Az egyházmegyei hatóság erre a javadalomra is meghirdette a pályázatot. A plébánia ideiglenes vezetésével **Horráth Ágoston** dóbórszakai káplánt bízták meg. Ugyancsak pályázatot hirdet az egyházmegyei főhatóság a szatmárcecei és a nagytarnai plébániai javadalomra is. — **Heinrich Vendel** mérki plébános, **Gyarmati Károly** szatmárcecei ideiglenes lelkész, **Fényi Ferenc** színérváraljai káplán ideiglenes lelkész tett. **Mánfrédi Gáspár** mezőteremi káplánt az egyházmegyei irodába rendelték be szolgálat-tételre.

Kétszáz növendék felvételére pályázatot írt ki a posta. A Budapesti Közlöny január 17-iki száma közli hogy a m. kir. postaigazgatóság a postautazemi férfitisztviselői szak utánpótlása céljából kétszáz postanövendék felvételére hirdet pályázatot január 31-i pályázati határidővel. A pályázat előfeltételei: 17 évnél nem idősebb kor, középiskolai 4 osztályzat vezettség és testi rátermettség. A sajátkezűleg írt és okmányokkal felszerelt kérvényeket a lakóhely szerint illetékes postaigazgatóságokhoz kell beküldeni. A pályázat feltételeit az érdekeltek lapunk kiadóhivatalában megtekinthetik.

NAGYVÁRAD THJ. VÁROS KÖZTISZTASÁGI ÜZEME a következő felhívást adta ki: Nagyvárad thj. város köztisztasági üzem igazgatósága az érvényben lévő szabályrendelet 41-43. paragrafusainak értelmében felhívja a város összes háztulajdonosait és lakóit arra, hogy a kéményseprőket kötelességeiknek teljesítésében mindenkor támogassa és ennek megfelelően a tüzendőszet szempontjából multhatatlanul elvégzendő kéményvetéshez a szükséges anyagot is (papír, szalma stb.) rendelkezésükre boossássa. Az, aki a fentieknek nem tesz eleget, kihágást követ el és a szabályrendelet 66. paragrafusa szerint büntetettik. Nagyvárad, 1942. január 17. Üzemigazgatóság.

A nagyvárad református egyház főgondnoka és presbiterei letették az esküt. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelben 10 órakor tartotta meg a Teleki-utcai templomban és a Kulturház nagytermében a nagyvárad református egyház búcsuját távozo püspökötől **Sulyok Istvántól** majd a presbiteri ülést, amelyen az újonnan választott dr. **Sóos István** főgondnok és a presbiterek letették az esküt. Az új főgondnok és az új presbiterek esküvétel után megválasztották három évre az elnöklő lelkészt.

A BAROSS SZÖVETSÉG felhívja a Szövetségbe tömörült élelmiszer-, fűszer- és terménykereskedőket, hogy a kötelező árlapot a Szövetségben átvehetik.

Nagy ellenzéssel fogadta a Magyar Városok Országos Szövetségének a kéményseprőipar kzségítésére vonatkozó javaslatát. A Magyar Tudósító jelenti: A Magyar Városok Országos Szövetsége javaslatot, illetve tervezetet készített arra vonatkozólag hogy a kéményseprést a tűzveszedelem fokozottabb megvalósítása érdekében vegyék a községek házi kezelésébe. A tervvel szemben az érdekelte szakmai körök felhózzák, hogy ezt a tervet eddig egyetlen külföldi államban valósították meg, de ott sem járt eredménnyel. Rámutatnak arra is hogy amikor egyik község hasonló kéreessel fordult a helygyminiszterhez az a kérelmet elutasította, kimondva hogy nem a városok feladata az iparűzés, mert erre csak azok hivatottak, akik az ipart tanulják.

Tiszta szesz kapható
Nánássy, Színház-u 4.

Az NSE felkéri korcsolyázóit, hogy egy jégkarnevál rendezése végett január 20-án este 7 órakor megjelenni sziveskedjenek.

Baross táncestély. A Baross Szövetség nagyváradi és vidéki fiókja amint már közöltük, az idén január hó 31-én szombaton este 7 órai kezdettel rendezi a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok ésszes termében, az első nagyváradu megyei jellegű, vidám táncestélyét. A táncmulatság előkészítését az Egyesület 23 szakosztályának és a hatalmas létszámú Baross Női Tábor tagjainak alakult körülbelül 100 tagu vázalmi bizottság intézi. A rendezőség már eddig is ezrével küldte szét a meghívókat és külön súlyt helyez arra, hogy az esti a városi és megyei, keresztény magyar ur közönségnek fetejthetetlen találkozója legyen és felakarják eleveníteni legalább egy este a régi ferencjézsefi idők boldog, gondtalan hangulatát. — Telefon-zám: 27-71, ahol meghívók is igényelhetők.

Hosszu a tél!
 Ajtóra, ablakra
Windfix kell!
POLIERUM sárga Árpád
 Nagy Sándor-utca 6. Tel. 14-85.
PAPP MARGIT
 Rimanóczy-utca 8. Tel. 14-25.

Temetés. Özv. **Mokos Sándorné** sz. Bumbara Erzsébet 66 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor volt a Gróf Csáky-utcai gyászház-tól. (Erdélyi Concordia.)

FORDOT MEGOPERÁLTAK. Detroitból jelenti az OFI: Henry Fordon hasmütétet hajtottak végre. A beteg állapota kiegészítő. (MTI.)

Halálozás. Özv. **Szállku Ferencné** életének 79 évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése 20-án kedden délután 4 órakor lesz az olasz temető Haller kápolnájából.

MEGOPERÁLTAK BRAUCHITSCH VEZÉRTÁBORNAGYOT. Berlinből jelenti a NTL: **Brauchitsch** vezértábornagyon műtétet hajtottak végre. A műtét a két hónappal ezelőtt fellépett súlyos szívbántalmak ellenére is jól sikerült. A vezértábornaggy állapota javul, azonban teljes gyógyulásához hosszabb üdülésre van szüksége. A Führer melébbi gyógyulást kívánt a vezértábornagynak. (MTI.)

Korona Filmszínházban
 A szezon legfantasztikusabb vigjátéka
A láthatatlan asszony
 Virginia Bruce John Barrymore. Leguiabb hirdó. Elő bombák stb.

Hanauer István váci püspök temetése

Budapestről jelenti (Magy. Kur.): Nagy részvét kísérté utolsó útjára **Hanauer István** pápai trónálló, váci megyéspüspököt. A gyászoló közönség teljesen megtöltötte a székesegyházat, ahol hétfőn délelőtt **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprímás mondott ünnepélyes gyászbeszédet, azután a liberalszertartás következett. A szokásos ötös feloi-

dozást **Glattfelder Gyula** esanádi, **Svay Lajos** székesfehérvári, **Grösz József** szombathelyi megyéspüspökök, **Kovács Vince** váci segédpüspök és **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprímás adta meg. Azután a koporsót leemelték a ravatalról és a székesegyház sírboltjába viték, ahol újabb megszentelés után végső nyugalomra helyezték.

Kik felelnek a tolnai főispán leányának haláláért?

Budapestről jelenti: A **Pest** írja: A budapesti büntető törvényszék hétfőn délelőtt kezdte tárgyalni annak a tragikus végű szerencsétlenségnek ügyét amelynek **Mádi-Kovács Judit**, a tolnai megyei főispán leánya volt a halálos áldozata. **Mádi-Kovács Judit** aki **Fedeles** (Findeisen) **László** ebéész szakorvosnak volt a menyasszonya, közös ismerősüknél, **Kreybig Rudolf** nyug. vezérőrnagynál volt vendégségben. 1941 szeptember 29-én este **Mádi-Kovács Judit** tévedésből metilalkoholt ivott és ennek következtében szívizom elhajulást kapott és két nap múlva meghalt.

Az ügyészség vádiratot adott ki **Kreybig Rudolf** nyug. vezérőrnagy, fia **Kreybig Lajos** mérnök és **Fedeles László** sebész szakorvos ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolva őket. A vádirat a legsúlyosabban **Fedeles Lászlót** terheli, mert — mint a vád-

irat mondja, — az ő hanyagságából kifolyólag következett be a haláleset.

A vádlottak közül a törvényszék elsőnek **Kreybig Rudolfot** hallgatta ki. Kijelentette, nem érzi magát bűnösnek. Amíg a metilalkoholos üveg nála volt, mindig gondosan elzárva tartotta és így lehetetlen volt, hogy azzal bárki megmérgezhesse magát. Amikor fia meglátogatta, elvette a zárva tartott üveget és oda tette azok közé az üvegek közé, amelyeket a fia haza akart vinni lakására. A fia is tudta, hogy az üvegben metilalkohol volt. **Kreybig Lajos** szintén nem érezte magát bűnösnek. Tudta, hogy az üvegben metilalkohol van, hazavitte lakására, de nem gondoskodott, hogy olyan jelzéssel lássák el, amelyből kitűnik, hogy veszedelmes mérget tartalmaz. A tárgyalás lapunk zártakor még folyik.

TAVASSZAL FŐVONAL LRSZ A DEBRECEN-NAGYVÁRAD VIGINA LIS PÁLYA. A Magyar Tudósító jelenti: Az utóbbi időben egyre több panasz hangzik el, hogy a debrecen-nagyváradu vonalon közlekedő vonatok szerelvénye nagyon kicsi és az utasok úgy a debreceni pályaudvaron, mint Nagyváradon valóságos közelharcot vívnak egy-egy helyért. A MAV kijelentette, hogy a zsufoltásznak az az oka, hogy a vonal alapépítménye nem bírja a nagyobb szerelvény járatását. Tavasszal a debrecen-nagyváradu vonalat a MAV fővonalá alakítja át. Ezzel nemcsak megrövidül a menetidő, de lehetséges a nagyobb szerelvény járatása is.

Anyakönyvi „Értesítést” állít ki az anyakönyvvezető házassági kölsön ügyekben. A Hivatalos Lap közli a belügyminiszter rendeletét, melynek értelmében az anyakönyvvezető a házassági kölsön engedélyezéséért folyamodó házastulók kérelmére születési adataik igazolására, valamint a házasságból született gyermek születésének igazolása céljából „Értesítést” állít ki a házasság megkötésének tanúsításaként. Mindkét díj- és illetékmentesen kiállított okiratot kizárólag csak házassodási kölsönügyben szabad felhasználni és azt a fél abban az esetben kapja vissza, ha a kérelmet elutasították.

KIOSZTOTTÁK AZ IDEI BAUMGARTEN DIJAT. Budapestről jelenti: A Baumgarten Ferenc irodalmi alapítvány kuratóriuma az alapító halálának évfordulóján közzétesszi, hogy az 1942. évre a következő díjakat adja ki: Egyenkint 3000 pengős évdíjat **R. Berde Mária** (Marosvásárhely), **Bohuniczky Szefy** és **Rónay György** regényíróknak, egyenkint 3000 pengős évdíjat **Mátray László** dr. filozófiai írónak, **Órtutay Gyula** dr. néprajztudományi írónak és **Szentimrei Jenő** publicistának (Sztána), egyenkint 2000 pengőt kitevő díjban részesíti **Ember Gyöző** dr. történettudóst és **Szabédi László** költőt (Kölcsvár), 1000 pengős díjban **Vajda Endre** irodalmi kritikust.

A BAROSS SZÖVETSÉG felhívja a Szövetségbe tömörült vendéglősöket, kávésokat és korcsmárosokat, hogy en korigénylésükért melébb jelentkezzenek.

SZERENCSETLENSÉG A SIKOS ORSZÁGUTON. Nagyvárad. Saját tud. **Földesi Imre** mezőtelegi megyei útkaparó szolgálata során a gondozására bízott útszakaszt elienörizte amikor a csúszós talajon hirtelen egyensúlyát veszítette és a földre zuhant. Olyan szerencsétlenül esett, hogy koponyalapi törést szenvedett. Beszállították a Bihar megyei Közkórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Hogyan lehet általánosan fizetni az üzleti könyvek és könyvelési ívek illetékét

A Hivatalos Lap rendeletét közöl az üzleti könyvek és könyvelési szabadványok illetékének általánosságban való fizetése tárgyában. E rendelet szerint az ipari vagy kereskedelmi üzletről (vállalatról) vezetett könyvek és könyvelési szabadványok illetékét évi általánosságban lehet leróni. Az évi általánosság a megelőző évben készített üzleti évi mérlegben kimutatott cselekvő vagyonszámok együttes értékének minden megkezdett tízezer pengője után 75 fillér. Aki az illetéknek általában való lerovását választotta, az illetéket öt évi általánosságban köteles leróni. Ez az általánosság egy-egy naptári évre irányadó. Az általánosság egyenlő negyedévi részletben kell felhívás varasa nélkül befizetni. Késedelmes fizetés esetén rendbíróságot rónak ki.

A fűszerek ismét napirendre tűzték a teljes vasárnapi munkaszünetet

A Fűszerkereskedők Országos Egyesülete régen folytat harcot a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében. Teljes eredményt azonban mindeztideig nem sikerült elérni a fűszereknek, csupán a vasárnap reggeli nyitvatartás tekintetében érték el némi engedményt. Az egyesület a tapasztalatok alapján a teljes vasárnapi munkaszünet elrendelése érdekében ismét akcióba lépett és ez irányú előterjesztését már el is juttatta a kereskedelmi miniszterhez. (Magyar Tudósító.)

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Ma, hétfőn este az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság rendezésében a nagy sikert aratott mulatságos operett a Sárgarigófészek van műsorán, Jurik Julcsival, Radnóthy Évával, Bartók Jucival, Tanai Emmillel, Bakos Istvánnal és Solymosi Imrével a fűszerekben.

— Somlay Artur vendéggjátékai. Holnap kedden, 20-án szerdán, 21-én és csütörtökön 22-én este 8 órakor Somlay Artur a Vigaszínház illusztris művészeinek vendégfelléptével Bokay János mulatságos és szellemes vígjátéka kerül színre a Hazudj nekem. A vendégművészen kívül a vezető szerepeket Moóry Lucy, Bartók Juci, Barsi Béla, Tanai Emília, Márki Géza, Borsos Manci és Telek Ica játsszák. A Hazudj nekem rendezésével kerül színre és pedig kedden premier, szerdán pedig tisztviselő bérletben. A darabot a színház prózai főrendezője Sarmási Miklós rendezte.

HETI MŰSOR:

Hétfő este: Sárgarigófészek.
Kedd este: Hazudj nekem.
Szerda este: Hazudj nekem.
Csütörtök este: Hazudj nekem.

Nagyvárad

thi, város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.00 P

GAZDASÁGI ÉLET

A főzelék konzervek legmagasabb árai

A hivatalos lap legutóbbi száma rendeletét közöl az elmúlt évi termésből előállított egyes főzélkonzervek legmagasabb áranak megállapításáról.

Eszerint lecsó: zsíros $\frac{3}{4}$ kg-os dobozban 10.20 sovány 7.50 pengő. $\frac{1}{4}$ kg-os 2.80, illetve 1.90, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.25, illetve 1.04 pengő, $\frac{1}{4}$ kg-os piros 68 fillér.

Zöld borsó: moyens $\frac{3}{4}$ kg-os dobozban 7.20, $\frac{2}{4}$ kg-os 2.80, $\frac{1}{4}$ kg-os 1.56, $\frac{1}{2}$ kg-os 0.96, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.51 pengő. Demi fins $\frac{3}{4}$ kg-os dobozban 2.94,

$\frac{1}{4}$ kg-os 1.90, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.10, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.54 pengő. Fins $\frac{1}{4}$ g-os dobozban 2.32, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.22, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.62 P. Très fins $\frac{1}{4}$ kg-os dobozban 3.20, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.66, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.82 pengő. Extra fins $\frac{1}{4}$ kg-os dobozban 3.90, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.90, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.90 pengő. Vajbalt: moyens $\frac{3}{4}$ kg-os dobozban 7.80, $\frac{2}{4}$ kg-os 2.56, $\frac{1}{4}$ kg-os, 1.72, $\frac{1}{2}$ kg-os 0.98, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.59 pengő. Demi fins $\frac{1}{4}$ kg-os dobozban 1.87, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.31, $\frac{1}{4}$ kg-os 0.78 pengő. Fins $\frac{1}{4}$ kg-os dobozban 2.60, $\frac{1}{2}$ kg-os 1.75 pengő.

Rendelkezések a viszonteladók részére

Előállító üzemek a nagykereskedők részére történő eladásnál a fenn megállapított fegyasztoi árakból legalább 32% engedményt kötelesek adni.

A kiskereskedők részére történő eladásnál az előállító üzemek és nagykereskedők a fogyasztói árakból legalább 20% engedményt tartoznak adni.

A nyolc napon belül történő fizetés esetén a vevőket a fenti engedményeken felül még 2% pénztári engedmény illeti.

A rendeletileg megállapított árak forgalmi adóval együtt értendők. Viszonteladó kereskedők, közintézményekkel szemben az előállító üzemek által felszámítható áron felül még 5%-kal magasabb árat és a forgalmi adó összegét is felszámíthatják. A közellátásügyi miniszter rendeletében nem szereplő minőségű és csomagolási főzélkonzerv csak külön megállapított áron hozható csak forgalomba.

Rendezik az erdei famunkások béreit

A Magyar Tudósító jelenti: A törvényhatóságok és érdekeltségek megkapták a földművelésügyi minisztérium tervezetét az erdei famunkások bérrendezéséről. Szakmai értesülések szerint az erdei munkások bérét az

egyed-vidékek, illetve vármegyék sajátos viszonyai, a munka szak szempontból való fontossága, osztályozása és a munkavállalók szakmai multjának, valamint családi viszonyainak szemlélő tartásával szabják meg.

SPORT

Korszerű sportcsarnokot a nagyváradai sportolóknak!

Szántay János vivóbajnok hozzászólása a futballpálya átalakításának kérdéséhez

A napokban a helybeli sajtó megemlékezett arról, hogy a nagyváradai futballpályát a város nagyszűzű támogatásával a mai igényeknek megfelelően újjáalakítják.

Régi sportember vagyok. Sportműködésemet magam is a futballnál kezdtem és így érthető, hogy ennek a szép megmozdulásnak nagyon megörvendeztem. Tény, hogy nem lehet ma már komoly futballsportot csak olyan sporttelepen üzni, amely minden tekintetben meg nem felel a mai követelményeknek.

Azonban a legnagyobb sajnálatomra, sehol egy árva szót sem hallottam beszélni, vagy írni arról, hogy van itt Nagyváradon egyéb sport is. A sajtó sem emlékezett meg erről a nagyfontosságú tényről. És pedig arról, hogy van Nagyváradnak nagyhírű birkozosportja, boxsportja, vivősportja, asztali tenisz. De helyisége egynek sincs, még olyan sem mint amilyen a jelenlegi futballpálya, amelynek átalakítása csak helyesíthető.

Nem tudom, van-e arról tudomása a mai sportolóknak és a sport érdeklődő városlakosoknak, hogy a jelenlegi futballpálya területén tenisz és asztali sport

vezéreknek, hogy pl. a Törökvs S. E. boxolói hol tartják a tréningjüket. Nem hiszem. Mert akkor bizonyára tettek volna is valamit az érdekében. Legyen szabad itt leírni, hogy ez a helyiség egy harmadrendű kávéház különválasztott termében van, ahova szabadon árad be a kávéház nehéz levegője. A sportolóknak a kávéház közönségén kell keresztül menniük, hogy a termükbe bejuthassanak. Ebben a helyiségben vivó tréninget is tartanak hetenként kétszer és asztali tenisz is bontogatja itt szárnyait. Az N. S. E. is igen kicsiny helyiségben tartja tréningjét. Egyszóval egyetlen helyi sportegyletnek sincs megfelelő helyisége, ahol a vívás, birkozás, boxolás és az asztali tenisz sportját fejleszteni tudná.

Ezekre szeretném a polgármester úr figyelmét felhívni és azokét a tanácsos urakét, akiknek a sport a szívükön fekszik. Tegyük lehetővé, hogy ezek a sportágak megfelelő verseny és tréning teremhez jussanak.

De ha a jelenlegi városi épületekben nem volna erre megfelelő helyiség, ak-

kor úgy gondolnám, hogy a színház mellett tervezett több emeletes bérpalota egyik emeletét teljesen ilyen célra kellene megépíteni. De ha ez nem volna kivihető, úgy egy magas és egészséges szuterént kellene beleépíteni és ott elhelyezni megfelelő felülyelet mellett, egy korszerű sportcsarnokot.

Azt hiszem, hogy ezzel örök időkre meg lehetne teremteni a városban a fenti sportok fejlődésének lehetőségét. Nagyvárad, 1942. január 18.

Szántay János.

Németország—Magyarország 35 : 32

Balszerencsével veszített a magyar kosárlabdacsapat

Szombaton este teljesen megtelt a Nemzeti Sportcsarnok nézőtere. A magyar sportélet vezetőinek jelenlétében került sor a hatodik német-magyar kosárlabdameérkőzésre, amelyet igen nagy harc után Németország csapata nyert meg 17:16-os félidő után 35:32 arányban.

A két csapat így állt fel:

Németország: Hemmerlin, Cuiper—Steinschulte—Roberg, Kunze, Csere; Blossfeld, Oieska, Ronner, Goienig.

Magyarország: Kardos, Csányi Z—Mogyoróssy—Szamosi, Velkei, Csere; Csányi S., Rébay, Stolpa Gy., Takács, Solymosi.

A magyar csapat nagy balszerencsével veszítette el a mérkőzést.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Egy esetleg kétszoba irodának vagy üresen kiadó. Hitler-u 13. 915

MAJAS-VELE

Öltözködni jól és olcsón csak Molnar használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetnek ruhákért. 910

12 személyes, kihúzható, díjba ebéd-étkezőasztal, négy szék, hencser és rozasztal eladó. 917

Kétszemélyes szánkó (egy és kétlovas), bőrüléssel, oldal párnázattal eladó. Cim a kiadóban. 990

Különlétele

Gyümölcsöskertes háromszobás komfortos önálló utcai villalakásomat elcserelném központi fűtésű négyszobás utcai komfortos lakással. Telefon 26—93. 916

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D. utca 5. 835

Kőök, horgolók, ócska ezetvettéket gyönyörűen javítok, átalakítok, gyermekekruhának is. Kesztyűjavítás, harisnyataipálás, szemszedés, Bodánéfal. Kössuth-u. 18. kézimunkaüzlet. 911

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforogógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.